

ELŐSZÓ

Az 1777-ben alapított Székesfehérvári egyházmegye I. és II. zsinatának forráskiadványát tartja kezében az olvasó. Az Egyházi Tanítóhivatal korabeli hatályos megnyilatkozásai és a szűkebb térség egyházi életének hagyományai egyaránt forrását jelentették a zsinati dekrétumoknak. E törvények keretet adtak és jogi környezetet biztosítottak a lelkipásztori munkának – és évtizedekre meghatározták az egyházmegye papjainak identitását.

A 20. század első felében született szövegek elsősorban már csak múltunk forrásait jelentik. Mai egyházi életünket a hatályos Egyházi Törvénykönyv, a rendszerváltást követően 1997-ben megrendezett – „*Mindent megújítani Krisztusban!*” mottójú – III. egyházmegyei zsinat, és az annak tízéves évfordulóján kiadott Egyházmegyei Törvénykönyv, valamint a 2010-ben megjelentetett papi direktóriumunk határozzák meg.

E régi szövegek mégis jóval többet jelentenek pusztán holt betűknél, aktáik pedig vitrinbe kívánczó muzeális tárgyaknál. Nem felejthetjük el, hogy szerves és élő kapcsolat áll fenn a mai keretek és múltunk e darabkái között.

Számunkra az első egyházmegyei zsinat elsősorban az azt 1924-ben összehívó püspök, Prohászka Ottokár különleges egyénisége miatt fontos. A korábban huszonkét éven át az esztergomi szeminárium falai között papnevelőként dolgozó Prohászka Ottokár püspökként is szüntelenül alakítani, formálni akarta a papjait. Korabeli munkatársai szerint irtózott „a jog forszírozásától”, s lelki alkatától teljességgel idegen volt a kodifikáló munka – mégis megtette, amire a *Codex Iuris Canonici* felszólította. Jogalkotásában egyéni utakon járva valami különlegeset indított el egyházmegyéjében.

Tíz évvel később, 1934-ben Shvoy Lajos hívására gyűlt össze az egyházmegye papságának java, hogy a gazdasági világválságot követő nehéz időszakban finomítsák és aktualizálják a korábbi zsinat eredményeit. A tíz évvel korábban még újdonság erejével ható zsinatról ekkor már mint folyamatról gondolkodott a papság, és mindent megtettek azért, hogy folytatva a munkát újabb tíz év múltán ismét gyűlésezhessenek. A világháború és az azt követő társadalmi változások azonban ezt lehetetlenné tették. Így az 1934. évi joganyag – alkotóinak eredeti szándéka ellenére – hosszú évtizedekre hivatkozási alappá vált az egyházmegye belső életében.

Kívánom, hogy a múlt ridegnek ható jogi rekvizitumai mögött az Olvasó fedezze fel a pezsgő és sokszínű életet. Hiszen az éppúgy átüt a forrásokon, mint eleink hitből fakadó elszántsága, tenni akarása – és a papságra bízott lelkekért izzó aggodalom.

Székesfehérvár, 2016. Gyümölcscsoltó Boldogasszony ünnepén

Spányi Antal
megyéspüspök